

Človek je v temi zgrešil pot v nebesa in ni mogel priti do Boga. O kako daleč se je zašel! „Adam, kje — kje si!“ Pa danes se je na nebesih pokazala zvezda, ki je kazala modrim pravo pot, da so zopet našli svojega Boga. „Kedar je bil Jezus rojen v Betlehemu, glej, so modri prišli iz Jutrovega v Jeruzalem, rekoč: Kje je novorojeni kralj judovski? Zakaj videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem, in smo ga prišli moliti.“ (Mat. 2.) Zgodilo se je to noč, kar je rekel prerok: „Zvezda bo izhajala iz Jakoba.“ — O vesela noč! Kdor vidi vozko pot, ki pelje v nebesa, pa hodi po široki poti, ki pelje v pogubljenje, je-li moder?

Umrli boš! Po grehu je človek zapadel večni smrti in pogubljenju. Kakor nekda Izak bil je zvezan z vrvjo greha, ter že pripravljen, da ga umori nož božje pravice. „Ko je bil Abraham zvezal Izaka, svojega sina, in ga je položil na altar vrh grmade, je stegnil roko in za meč prijel, da bi zaklal svojega sina.“ (I. Moz. 22.) Pa poglej čudo! Angelj božji zadrži Abrahamu roko, da ne stori svojemu sinu nič žalega. „Abraham pa je vzdignil svoje oči in zagledal je za seboj ovna, ki je za roge med trnjem tičal, in ga je prijel, ter daroval v žgavno daritev mesto svojega sina.“ Čujte veseli glas: To Jagnje, ki je mesto nas bilo zaklano na Kalvarijski gori, se je danes v Betlehemiški štalici porodilo! Sv. Avguštin namreč govori: „Koga drugega pomeni oven, če ne Jezusa, kojega so Judje, preden so ga na križi zaklali, s trnjem ovenčali.“ (De Div, 16, 32.)

Pokleknilo pri jaslicah zraven presrčne matere Marije in sv. Jožefa in ponižno molimo sv. Božiča, učlovečenega Sinu božjega. Prosimo vsemogočno Dete božje, ter recimo: Ker je o sveti Jezušek, „Tvojega usmiljenja zemlja polna,“ oglej se na slovensko katoliško ljudstvo in oblagodari ga, da ostane zmiraj verno in pobožno. Bogu bodi slava na višini, in mir Slovence, ker so dobrega srca! Slovenci si delajo ob Tvojem rojstvu po hišah „Betleheme.“ Ti, o sveti Božič, pa veš, da ni pravi Betlehem, kjer Tebe ni; obišči tedaj vse slovenske rodbine in podeli jim milosti, kojih Te prosijo; mimo nobene še tako borne hišice ne hodi. Tudi odličnih gospodskih Slovencev, ki sicer vejo, kje se rodiš, a v djanji pa te ne poiščejo, ne pozabi, da se jim vrne prvotni duh, ki so ga nekda od svoje — pobožne slovenske matere se navzeli!

O majhno Dete, veliki Bog! Prav trije slovanski vladarji na jutrovi strani so, ki so ločeni od cerkvene edinosti prave rimske Tvoje cerkve, car ruski, knez srbski in bolgarski. Naj jim vendar, Te prosimo, o Gospod, skoraj prisije zvezda, — luč prave katoliške vere, ter jih pripelje k zibelki Tvoji!

Dr. Kr.

Gospodarske stvari.

Kako bi gospodinja naj skrbela za zdravje pri hiši.

I. Zdravju neobhodno potrebno je, da gospodinja svojim čiste, zdrave in tečne hrane podaje. Enako treba, da so postelje čiste, in da je poprek v vsej hiši vse snažno in lepo. Razen tega še je mnogo drugega potrebno; treba namreč skrbeti za zobe, lasé, polt, oči in poprek za vse telo.

Zobe treba vsako jutro s svežo (friško), ne premrzlo vodo, in po jedi vsikdar z mlačno vodo, izprati; tudi ne sme manjkati ščetke za zobe. Vsako leto enkrat (tudi večkrat ako potrebno), naj da svoje in svojih otrok zobe pri pametnem zdravniku pregledati ter popraviti, kar ni v redu. Votle zobe moramo posebno marljivo čistiti, da neugodno ne vonjajo. Jedi, ki so mej zobmi ostale, treba iztrebiti z lesenim mehkim zobotrebecem, a nikdar ne z iglo, nožem ali vilicami. Manjkanje zob (posebno prednih) grdi ves obraz; treba si je tedaj umetnih napraviti dati. Ako komu vseh zob manjka, naj si tedaj umetnih napraviti da. Ako komu vseh manjka, naj si naroči celo umetno ozobje, s katerim se baš tako lahko je, kakor z lastnim. Za možke lasé je lahka skrh. Vsak dan treba glavo (vendar ne takoj ko smo vstali) s svežo vodo izmiti, ter praha in luskin z glavnikom in s ščetko osnažiti.

Zelo težko je ženskam svoje lasé v redu imeti, posebno dolge in goste; one potrebuje mnogo časa s pletenjem las. Nekedaj so tudi možje nosili kite, in to je bilo baje „lepo!“ Mi pa želimo in upamo časov, ko bodo tudi žene imele „kratke lasé“. Dokler pa ostane zdanja šega dolgih las, dotle bodo morale, se ve da, gospodinjé skrbeti si za prav dolge in goste lasé. Uže pri novorojenci treba za lasé skrbeti; glava mu se mora pridno izmivati ter pazljivo osuševati, kajti luskiné in prah dušijo lasno rast. Glave ne kaže toplo pokrivati. Lasje rasto najlepše, če je glava razkrita. Za česanje je potrebno redkega glavnika, kajti paziti se mora, da si las ne iztrgamo. Ko smo uže z redkim glavnikom lasé vredili, takrat še s gostejšim praha in luskin počesemo, in na zadnje s ščetko ogladimo lasé. Suhe lasé, posebno dolge in goste, treba s čistim navadnim oljkovim oljem namazati, da jih je lažje česati in da se ne trgajo. Luskiné se odpravijo, ako se glava in lasje namažejo z dvema rumenjakoma, ali žolčakoma zmešanima s sokom ene citrone; polu ure kesneje treba glavo s čisto vodo izmiti. Lasé žgati je škodljivo.

Čem večkrat lasé strižemo, tem gostejši bodo. Tudi dolgi lasje baje rasto, če jih vsak mesec pri končicah malo odrežemo. Rast las pa gotovo pospešuje umivanje z močno nahljenim olom (pivom), posebno če še je v njem pirničnih kore-

nov. Pravijo tudi, da je goveji mozeg in umivanje z vinom koristno lasem.

Polt (tên) je koža (katere ne pokriva) obleka na rokah, obrazu, vratu in tilniku. Za olepšanje polta so izmišljena razna sredstva, koristna in škodljiva. Poglavitna reč je snaznost kože; vsa druga nenaravna in umetna sredstva so zastoj. Umivanje kože s flanelno capo ali gobo, z mnilom in vodo najboljše kaže. Če nam je vroče, ako se potimo in takoj ko smo iz postelje vstali ne smemo se umivati. Na dan je potrebno večkrat se umivati, posebno po leti, po težkem delu. Pred jedjo se moramo vsikdar umiti, posebno roke. Namesto mnila je moči tudi mehko kuhani krompir rabiti za umivanje. Ko smo se umili, treba popolnem posušiti se ter ne iti ne na mrzli zrak, pa tudi ne k vročji peči, da nam ne postane hrapava koža. Dobro in celo potrebno je, da se vsak večer, predno spat gremo, čisto umijemo. Ogrčava (mozoljasta) koža se z mazilom (pomado) iz kumare (murke) namaže. Tudi z umivanjem jagodične — rožnate — bedrenčeve vode odpravimo ogorce (mozolje). Izpokanim rokam in poprek nesnažnemu poltu je koristno baje tudi mandeljnovo mleko, pomešano z malo kapljicami benzo-ove omake (tinkture). Hrapave roke treba mazati z oljkovim ali mandeljnovim oljem, in s kakaovo mastjo (Kakaobutter). Ako si znojni in zaprašeni takoj umivamo obraz, ali če se naglo razhladimo, tedaj se potnice (znojne luknjice) na obrazu prehitro stisnejo, in prah ostane v njih. Na obrazu pa vidimo mnogo črnih nesnažnih pik, katerih se je moči iznebiti, ako nad soparom bezgovega cvetja, skuhanega v mleku, držimo obraz in zatem se z mehko belo ruto obrišemo.

(Konec prih.)

Za gozde, loge ali lese je treba boljše skrbeti.

II. Pogozdovanje ali zarejanje novega gozda vrši se na trojni način. Prvi način je, ako ne posekamo gozda popolnem in do golega, ampak mu pustimo tu pa tam nekaj dreves za seme. Ta način je dober; kajti ako do golega hosto posekamo, zaraste v par letih toliko trave in grmovja, da stane poznejše obdelovanje zemljišča ondi preveč dela in stroškov in drugo tudi nič prav rasti neče. Drevesa za seme pustijo se nekaj let in potem polagoma posekavajo, namreč takrat, ko je mladi les začel uže kvišku vlahjati. Naenkrat vseh dreves za seme puščenih podreti nikakor ne kaže.

Drugi način je, da se drevesnega semena ondi poseje, kder hočemo dobiti gozd. Ta način pa jako rado spodleti. Vendar se ga je treba tu pa tam lotiti. V to svrho nekateri zemljo prekopljejo in v njo semena vsejajo s kakšno jarino vred. Drugi narejajo jame ter v nje polagajo seme. Zopet tretji izkapajo jarke po 15—20 centimetrov široke in zagrebajo v nje seme. Nekateri polagajo na zemljo smrekove, hojkove in borove storže; ko te solnce razgreje, izpada seme.

Tretji način je zasajanje gozdnih drevesc. Teh si moramo ali sami v drevesnicah vzrediti ali jih od koga nakupiti. Za drevesca se napravijo luknje z železnim ošpičenim in težkim orodjem. V luknje se drevesca povtikajo in v luknji zemlja stisne s tem, da se zraven nje z železnim drogom v zemljo dregne. Nekateri sadijo drevesca tako, da z motiko tratnico odtrgajo, jo obrnejo in v njo potem luknjo napravijo, v luknjo pa drevesce posadijo. Če se v mladi nasad hodi kositi, mora kosci biti opazen, da mladih drevesc ne poreže. Živina se ne sme past vganjati. Če mraz škoduje, moramo poležena drevesca popraviti in v zemljo stisniti. V suši je dobro zamakati ali napajati. V 15—20 letih pozneje se nasad strebi, t. j. prepogosto drevje izseka.

Bolenje na parkljih dobi goveja živina, ako jo po zimi na pašo gonimo, ali sploh več časa zunaj hleva po vlažnih in mraznih tratah okolo hoditi puščamo. Tako trdijo skušani živinorejci!

Vino letošnje zavoljo obilne kisline uže pretakajo; droži je veliko. Pretočeno vino pa hitro boljše okus in barvo dobiva.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Okrajni zastop) je dne 12. dec. t. l. zopet zboroval. 1. Predložil se je okrajni predračun za leto 1882 in bil je bez prigovora soglasno sprejet. V njem so okrajni prihodki navrženi na 69.230 fl. in sicer: Gotovine v blagajnici bilo je meseca oktobra, ko je odbor predračun bil sestavljal, 32 fl.; pri davkarji ima okraj za tekoče leto dobiti še 21.999 fl. in od prejšnjih let še 3581 fl.; za leto 1882 pa 37145 fl., kot 25% od vseh neposrednih dač. Dalje 1845 fl. od deželnega odbora kot podporo za ceste in to še za tekoče leto. Od v najem danega Borlskega mosta najemščine za poslednje četrt tekočega leta 836 fl. in za 1882. leto 3346 fl. Mostninske gotovine bilo je v blagajnici 432 fl.; in izvanrednega prihoda utegne biti 12 fl. Stroški pa so navrženi na 62615 fl., med temi so vračunjena razna plačila še za poslednje tri mesece tekočega leta v celosti 12533 fl.; na deželni šolski fond gre 10400 fl. za ceste 27375 fl.; ptujskej občini dava se podpore za gimnazijo 500 fl. za nastavno obrtniško šolo 120 fl.; na dve štipendiji za učiteljske pripravnike ena po 150 fl. ena pa po 100 fl.; dalje 160 fl., kot nagrada za one učitelje na deželi, ki se odlikujejo v sadjoreji in bčelarstvu; stroški za gasitev ognja znašajo 110 fl., za pisarnične sobe in shrambe 236 fl., za okrajnega inženirja, živinskega zdravnika, tajnika, pisarničnega slugo s pisarničnimi stroški vred 1955 fl.; za nakupljenje bikov 200 fl.; za vračitev okrajnih siromakov 100 fl. za odpravljenje potepuhov in na razne stroške 400 fl.; potni stroški v cestnih in okrajnih zadevah 400 fl.; za obrambo Dravskih bregov 517 fl. Nazadnje še potroški za Borlski most in sicer: